

UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA EKONOMICKO - SPRÁVNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2009

Tomáš Kopriva

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Výskyt a likvidace odpadů v podniku Chovservis a.s.

Tomáš Kopřiva

Bakalářská práce

2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tomáš KOPŘIVA**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management podniku - Manažerská etika**
Název tématu: **Výskyt a likvidace odpadů v podniku Chovservis a.s.**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Úvod

- 1) Druhy odpadů a jejich vlastnosti
 - 2) Legislativa k hospodaření s odpady
 - 3) Charakteristika zemědělského podniku Chovservis a.s. Hradec Králové
 - 4) Výskyt a evidence odpadů v zemědělském podniku
 - 5) Využití a likvidace odpadů v podniku
 - 6) Zhodnocení výskytu a likvidace odpadů v podniku
 - 7) Závěr
 - 8) Použitá literatura
- přílohy

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- 1) HLAVATÁ, M. Odpadové hospodářství. Ostrava: VŠB-TU, 2004
- 2) FILIP, J. Odpadové hospodářství. Brno: MZLU, 2002
- 3) KUDELOVÁ, K., JODLOVSKÁ, J., ŠARAPATKA, B. Odpady. Olomouc: Univerzita Palackého, 1999
- 4) HERČÍK, M. 111 otázek a odpovědí o životním prostředí. Montanex Ostrava, 2004

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Pavel Duspiva, CSc.
Ústav ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: 19. června 2008

Termín odevzdání bakalářské práce: 1. května 2009

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 4. července 2008

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Tuto práci jsem vypracoval samostatně. Všechné literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 24.4.2009

Tomáš Kopřiva

SOUHRN:

Bakalářská práce se zabývá problematikou odpadového hospodářství. Popisuje odpady, rozčleňuje je do jednotlivých kategorií, uvádí legislativu týkající se oblasti odpadů. Dále je uveden podrobný popis podniku CHOVSERVIS a.s.. Je zkoumáno hospodaření s odpady v tomto podniku z hlediska jejich výskytu, nakládání s nimi a jejich likvidace.

Počet stran: 52, počet tabulek: 10

KLÍČOVÁ SLOVA:

odpady, zákon o odpadech, likvidace odpadů, Chovservis a.s.,

TITLE:

Occurence and remotion of waste in Chovservis a.s. company

ABSTRACT:

The work deals with waste management. It focuses upon describing wastes and dividing them into a several categories, also the legislation concerning waste is mentioned. Furthermore there is a detailed description of Chovsevis a. s. company and the occurrence, treatment and disposal of particular wastes in this company.

KEYWORDS:

wastes, law of wastes, disposal of wastes, Chovservis a.s.

PODĚKOVÁNÍ

Chtěl bych poděkovat především vedoucímu své bakalářské práce doc. Ing. Pavlu Duspivovi, CSc., za spolupráci, vstřícnost a cenné rady při zpracovávání práce. Dále bych chtěl poděkovat zaměstnancům firmy Chovservis a.s. za jejich ochotu při poskytování informací potřebných k vypracování bakalářské práce.

OBSAH:

ÚVOD.....	10
1 DRUHY ODPADŮ A JEJICH VLASTNOSTI.....	11
1.1 PRŮMYSLOVÉ ODPADY.....	12
1.2 KLASIFIKACE PRŮMYSLOVÝCH ODPADŮ.....	13
1.3 NAKLÁDÁNÍ S ODPADY.....	14
2 LEGISLATIVA K HOSPODAŘENÍ S ODPADY.....	16
2.1 ZÁKON Č. 185/2001 SB., O ODPADECH.....	16
2.2 VYHLÁŠKY MINISTERSTVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ.....	20
3 CHARAKTERISTIKA ZEMĚDĚLSKÉHO PODNIKU CHOVSERVIS A.S. HRADEC KRÁLOVÉ.....	24
3.1 PROFIL SPOLEČNOSTI.....	24
3.2 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA.....	25
3.3 HISTORIE A SOUČASNOST.....	28
3.4 POSTAVENÍ NA TRHU.....	30
3.5 HOSPODÁŘSKÉ VÝSLEDKY.....	31
4 VÝSKYT, EVIDENCE A LIKVIDACE ODPADŮ V ZEMĚDĚLSKÉM PODNIKU.....	34
4.1 SEZNAM PRODUKOVANÝCH ODPADŮ.....	35
4.2 DRUHY ODPADŮ, JEJICH EVIDENCE A LIKVIDACE V DIVIZI TORO HLAVEČNÍK.....	36
4.3 DRUHY ODPADŮ, JEJICH EVIDENCE A LIKVIDACE NA JEDNOTLIVÝCH STŘEDISCÍCH.....	40
4.3.1 OBLASTNÍ STŘEDISKO EMBRYOTRANSFERU DIVIZE PLEMENÁŘSKÝCH SLUŽEB.....	40
4.3.2 INSEMINAČNÍ STANICE DIVIZE PLEMENÁŘSKÝCH SLUŽEB.....	43
4.4 DRUHY ODPADŮ, JEJICH EVIDENCE A LIKVIDACE V ADMINISTRATIVNÍ BUDOVĚ – PODNIKOVÉ ŘEDITELSTVÍ A.S., DIVIZE PROFARM.....	45
4.5 DRUHY ODPADŮ A JEJICH LIKVIDACE V DIVIZI REGIOPRO - PRODEJNA REGIOPRO.....	48

4.6 KVANTIFIKACE VÝSKYTU ODPADŮ VE SPOLEČNOSTI CHOVSERVIS A.S.....	48
5 ZHODNOCENÍ VÝSKYTU A LIKVIDACE ODPADŮ V PODNIKU.....	50
ZÁVĚR.....	52
LITERATURA.....	53
SEZNAM TABULEK	54
SEZNAM PŘÍLOH.....	55

Úvod

Odpady vznikají z každé lidské činnosti, obklopují nás a zahlcují téměř na každém kroku. Veškerá výrobní i nevýrobní činnost je doprovázena vznikem odpadů. Otázka omezení vzniku odpadů a způsobu jejich bezpečného, ekonomicky a zejména ekologicky výhodného zneškodnění patří dnes k nejpálčivějším hospodářským i politickým problémům vůbec. Téma Výskyt a likvidace odpadů v podniku CHOVSERVIS a.s. jsem pro tuto práci zvolil mimo jiné také proto, že v tomto podniku jsem vykonával v minulém roce praxi, během níž jsem přišel do styku s odpadovým hospodářstvím.

Data pro tuto práci byla čerpána především z odborné literatury zabývající se hospodaření s odpady a z aktuální platné legislativy týkající se dané problematiky. Byla použita také vnitropodniková data jako je rozvaha, výkaz zisků a ztrát, podniková směrnice o odpadech, výroční zprávy a další dokumenty. V práci převažuje metoda popisu.

Cílem této práce je přiblížit a popsat problematiku odpadů a hospodaření s nimi a konkretizovat tuto oblast na příkladu podniku CHOVSERVIS a.s., který se zabývá komplexními plemenářskými službami.

1 Druhy odpadů a jejich vlastnosti

Problematika odpadů je v poslední době velmi aktuální. Často se mluví o závažnosti nakládání s odpady, což má svou ekonomickou i ekologickou stránku. Rostoucí objemy výrobního a spotřebního odpadu představují vážnou environmentální zátěž, nedokonalé skládkování a spalování odpadů představuje zdroj znečištění půdy, vody a ovzduší nebezpečnými látkami. Možností, jak bojovat proti těmto nepříznivým důsledkům je mnoho. Nezanedbatelným způsobem snižování negativních vlivů odpadů je i zlepšení jejich evidence, které se mimo jiné věnuje také rozsáhlá legislativa. Nyní bude vymezen pojem odpad a jednotlivé druhy odpadů podle jejich vlastností.

Vymezení pojmu odpad není vůbec jednoduché. S nárůstem množství odpadů a s legislativním řešením nakládání s nimi se však postupně termín odpad zpřesňuje.

Za odpad se obvykle považuje movitá věc, která vznikla v procesu výroby (výrobní odpad průmyslový, stavební, zemědělský) nebo při spotřebě výrobku či během poskytování služby a nelze ji vlastníkem využít, proto ji odkládá. Může to být i movitá věc, která se již nesmí podle zvláštního předpisu použít (např. léky či potraviny s prošlou záruční lhůtou, nepoužitelné výrobky). Nejčastěji jsou odpady tuhého nebo tekutého (pastového) skupenství (např. kaly). Plynnými odpady jsou myšleny emise, jejichž zachycování je součástí navrhovaných technologických celků a legislativně je řeší zákon na ochranu znečišťování ovzduší a zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci.

Zvláštní postavení má biotický odpad, který proto raději též nazýváme bioodpad, biologicky rozložitelný odpad (BRO) nebo biomasa (např. chlévský hnůj, sláma, štěpky, zbytky z potravinářství), protože by měl být vždy využit jako nenahraditelné organické hnojivo nebo krmivo či palivo. Rozumí se jimi látky, které jsou schopny anaerobního nebo aerobního rozkladu. Jejich označování za odpad totiž způsobuje zemědělcům zbytečné administrativní potíže. V souladu s definicí odpadu by se mělo důsledně rozlišovat, chce-li se zemědělec např. hnoje, zbavit či jím hnojit, neboť při jeho použití jako hnojiva by se o odpad nemělo jednat.[5]

Zásadní rozdělení odpadů je podle jejich nebezpečnosti vzhledem k životnímu prostředí na kategorie odpady ostatní a odpady nebezpečné, které mají jednu nebo více nebezpečných vlastností, např. výbušnost, hořlavost, ekotoxicitu, žíravost, infekčnost,

radioaktivitu apod. V podstatě veškeré odpady ovlivňují některou ze složek životního prostředí, tj. vodu, půdu, ovzduší či biotu, i působí komplexně na ekosystémy nebo zdraví lidí, a jejich účinky se projevují buď ihned, nebo až po delší době a mohou působit dočasně či přetrvávat desítky let.

Množství a charakter odpadu je dán zdrojem vzniku a ten určuje jeho vlastnosti, chemické složení, skupenství i časový a prostorový výskyt, které rozhodují o využitelnosti takového odpadu, způsobu zpracování, nebezpečnosti a nakládání s ním, aby nebylo nadměru ohroženo životní prostředí.

Odpady se často rozděluje na komunální odpad a na průmyslový odpad. [2]

1.1 Průmyslové odpady

Průmyslový odpad je nežádoucím vedlejším produktem výroby a je příčinou vyšší spotřeby surovin, energie a pracovní síly.

Průmyslový odpad vzniká:

- **při výrobě a úpravě surovin** (at' již u výrobce finálního produktu či dodavatele),
- **ve všech fázích výroby** (počínaje přípravou výroby, přes vlastní výrobu a expedici),
- **po ukončení morální či fyzické životnosti průmyslových zřízení a výrobních prostředků** (v tomto případě se jedná o tzv. amortizační odpad resp. odpad spotřební).

Kromě toho vzniká též po ukončení morální či fyzické životnosti výrobků. Zmíněný odpad již exaktně nepatří do skupiny odpadu průmyslového, nýbrž jde o odpad spotřební (elektrošrot, obaly, polymerní odpad atd.). Jeho významná část se stává součástí odpadu komunálního. Zvláštní skupinu pak představuje vznikající v důsledku činnosti veřejné sféry (zdravotní a veterinární péče, armáda, policie, školy, zdravotní inženýství aj.), jehož značná část se obvykle podobá odpadu

komunálnímu, menší část spíše odpadu průmyslovému. Specifickou kategorií tvoří odpady radioaktivní a ze zařízení na zpracování či úpravu odpadů. Diskutovaná zařízení mohou být i součástí veřejné správy (čistírny odpadních vod, spalovny, skládky apod.).

Průmyslové odpady se od komunálních odpadů většinou odlišují svým víceméně jednotným složením. Pokud průmyslové odpady obsahují nebezpečnou složku, pak je její obsah obvykle vyšší než v komunálním odpadu. [2]

1.2 Klasifikace průmyslových odpadů

Všeobecně lze průmyslový odpad klasifikovat dle řady kritérií. Kromě hlediska skupenství (odpad tuhý, pevný, kapalný, plynný nebo směsný) je tu aspekt využitelnosti (odpad využitelný a nevyužitelný) a stupně využívání (odpad využívaný a nevyužívaný). Nevyužívané odpady nemusí být při tom nutně nevyužitelné. To závisí na enviromentální politice a rozvoji vědy a techniky. Ve smyslu platné legislativy se rozlišuje kategorie odpadu nebezpečného a ostatního a podle místa vzniku.

Průmyslové odpady lze také třdit podle odvětví: odpady ze strojírenství, ze stavební činnosti, z textilního průmyslu, z těžby ropy, ze zemědělské výroby atd.

Velmi častá a v technické praxi velmi dobře zavedené je také členění odpadů podle složení: kovové, textil, plasty, dřevo, oleje, bioodpad, sklo, zemina, štěrk, zbytky barev, chemikálie aj.

Globální odpady se označují odpady s relativně stejným složením produkované ve vysokém množství (popílek, oleje, oxidy dusíku, oxid uhličitý, vysokopecní struska aj.) na rozdíl od odpadů lokálních, které jsou produkovány v menším množství a s proměnlivým složením v závislosti na charakteru ekonomického subjektu. Dle místa vzniku ve výrobě možno odpady rozdělit na primární, které vznikají v hlavním výrobním procesu a sekundární, které resultují z pomocných operací jako je čištění, údržba, doprava apod. koncentrace nebezpečných látek bývá v primárních odpadech převážně vyšší než v sekundárních. Odtud plyne obtížnější zpracování sekundárních odpadů na druhotné suroviny. [4]

1.3 Nakládání s odpady

Nakládání s odpady je závislé na jejich druhu, množství a zejména charakteru nebezpečných látek a vyžaduje specifické přístupy a maximum informací ve vztahu k bezpečnosti pro životní prostředí a zdraví obyvatelstva. Při nakládání s průmyslovým odpadem je třeba vycházet z faktu, že nebude problémem jakýkoli odpad zajistit, recyklovat, upravit či odstranit, ale především skutečnost, že operaci je nutno realizovat ekonomicky, racionálně a přitom bezpečně s minimálními riziky pro zdraví obyvatel a životní prostředí.

Teoreticky vzato by mělo být nakládání s odpady u výrobce (původce) technicky a technologicky v přímé návaznosti na direktivní a ekonomické nástroje enviromentální politiky státu a podniku včetně implementovaných dobrovolných aktivit ve firmě. Nakládání s průmyslovým odpadem by se mělo řídit zásadami, které jsou níže seřazeny podle klesající priority:

- a) **prevence vzniku odpadů**, tj. uplatňování zásad čistší produkce a dalších proaktivních nástrojů enviromentální politiky, projevující se prakticky v zavádění maloodpadových technologií a uplatňování zásad moderního řízení výroby. Preferována je minimalizace vzniku nebezpečných odpadů,
- b) **materiálová recyklace**, kde má přednost interní recyklace před recyklací externí. Přitom je třeba upřednostňovat takové technologie, které produkují odpady, jež je možné přímo vrátit zpět do výrobního cyklu, popř. jen s nepatrnými nároky na vyřídění resp. další zpracování.
- c) **energetická recyklace**, která spočívá ve využití energetického potenciálu odpadu,
- d) **detoxikace odpadu vyžadující minimum investic a provozních nákladů**. Preferována je detoxikace odpadu, jejímž výsledkem je recyklovatelný produkt bez vzniku dalšího, zejména nebezpečného, sekundárního odpadu a již lze realizovat u původce. To však bývá ekonomicky přijatelné téměř výhradně jen při produkci značného kvanta

odpadu stejného typu. Jinak se detoxikace ve specializovaných závodech za úplatu,

- e) **deponace odpadu**, přičemž přednost mají způsoby umožňující redukcí objemu odpadu, např. lisováním, eliminací inertní složky odpadu apod.[2]

2 Legislativa k hospodaření s odpady

2.1 Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech

Část první – základní ustanovení

§ 1 Předmět úpravy

Tento zákon stanoví v souladu s právem Evropských společenství:

- a) pravidla pro předcházení vzniku odpadů a pro nakládání s nimi při dodržování ochrany životního prostředí, ochrany zdraví člověka a trvale udržitelného rozvoje,
- b) práva a povinnosti osob v odpadovém hospodářství,
- c) působnost orgánů veřejné správy.

§ 2 Působnost zákona

Zákon se vztahuje na nakládání se všemi odpady, s výjimkou:

- a) odpadních vod,
- b) odpadů z hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem ukládaných v odvalech, výsypkách a odkalištích,
- c) odpadů drahých kovů,
- d) radioaktivních odpadů,
- e) mrtvých lidských těl včetně mrtvě narozených těl a potratů, částí těl včetně amputovaných končetin a orgánů a ostatků.
- f) konfiskátů živočišného původu,
- g) nezachycených emisí znečišťujících ovzduší,
- h) odpadů trhavin, výbušnin a munice,
- i) vytěžených zemin a hlušin, včetně sedimentů z vodních nádrží a koryt vodních toků, vyhovujících limitům znečištění pro jejich využití k zavážení podzemních prostor a k úpravám povrchu terénu (terénním úpravám), stanoveným v příloze č. 9 tohoto zákona, a sedimentů z rybníků, vodních nádrží a vodních toků používaných na zemědělském půdním fondu podle zvláštních právních předpisů.

Pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, vztahuje se tento zákon i na ukládání odpadů, které nevznikly při hornické činnosti, do podzemních prostor a na odkaliště a na nakládání s nepoužitelnými návykovými látkami, přípravky a prekurzory a nepoužitelnými léčivy.

§ 3 Pojem odpad

Odpad je každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit a přísluší do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k Zákonu o odpadech.

Ke zbavování se odpadu dochází vždy, kdy osoba předá movitou věc, příslušející do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k Zákonu o odpadech, k využití nebo k odstranění ve smyslu tohoto zákona nebo předá-li ji osobě oprávněné ke sběru nebo výkupu odpadů podle tohoto zákona bez ohledu na to, zda se jedná o bezúplatný nebo úplatný převod. Ke zbavování se odpadu dochází i tehdy, odstraní-li movitou věc příslušející do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k Zákonu o odpadech osoba sama.

Pokud vlastník v řízení o odstranění pochybností podle § 78 odst. 2 písm. h) neprokáže opak, předpokládá se úmysl zbavit se movité věci příslušející do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k Zákonu o odpadech,

a) která vzniká u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání jako vedlejší produkt při výrobě nebo přeměně energie, při výrobě nebo nakládání s látkami nebo výrobky nebo při jejich využívání nebo při poskytování služeb, nebo
b) jejíž původní účelové určení odpadlo nebo zaniklo.

Osoba má povinnost zbavit se movité věci, příslušející do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu, jestliže ji nepoužívá k původnímu účelu a věc ohrožuje životní prostředí nebo byla vyřazena na základě zvláštního právního předpisu.

§ 4 Další základní pojmy

Pro účely tohoto zákona se rozumí:

a) **nebezpečným odpadem** - odpad uvedený v Seznamu nebezpečných odpadů uvedeném v prováděcím právním předpise a jakýkoliv jiný odpad vykazující

jednu nebo více nebezpečných vlastností uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu,

- b) **komunálním odpadem** - veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob a který je uveden jako komunální odpad v prováděcím právním předpisu, s výjimkou odpadů vznikajících u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání,
- c) **odpadovým hospodářstvím** - činnost zaměřená na předcházení vzniku odpadů, na nakládání s odpady a na následnou péči o místo, kde jsou odpady trvale uloženy, a kontrola těchto činností,
- d) **nakládáním s odpady** - jejich shromažďování, soustředování, sběr, výkup, třídění, přeprava a doprava, skladování, úprava, využívání a odstraňování,
- e) **zařízením** - technické zařízení, místo, stavba nebo část stavby,
- f) **shromažďováním odpadů** - krátkodobé soustředování odpadů do shromažďovacích prostředků v místě jejich vzniku před dalším nakládáním s odpady,
- f) **skladováním odpadů** - přechodné umístění odpadů, které byly soustředěny (shromážděny, sesbírány, vykoupeny) do zařízení k tomu určeného a jejich ponechání v něm,
- g) **skládkou odpadů** - technické zařízení určené k odstraňování odpadů jejich trvalým a řízeným uložením na zemi nebo do země,
- h) **sběrem odpadů** - soustředování odpadů právnickou osobou nebo fyzickou osobou oprávněnou k podnikání od jiných subjektů za účelem jejich předání k dalšímu využití nebo odstranění,
- i) **výkupem odpadů** - sběr odpadů v případě, kdy odpady jsou právnickou osobou nebo fyzickou osobou oprávněnou k podnikání kupovány za sjednanou cenu,
- j) **úpravou odpadů** - každá činnost, která vede ke změně chemických, biologických nebo fyzikálních vlastností odpadů (včetně jejich třídění) za účelem umožnění nebo usnadnění jejich dopravy, využití, odstraňování nebo za účelem snížení jejich objemu, případně snížení jejich nebezpečných vlastností,

- k) využíváním odpadů** - činnosti uvedené v příloze č. 3 k tomuto zákonu,
- l) materiálovým využitím odpadů** - náhrada prvotních surovin látkami získanými z odpadů, které lze považovat za druhotné suroviny, nebo využití látkových vlastností odpadů k původnímu účelu nebo k jiným účelům, s výjimkou bezprostředního získání energie,
- m) energetickým využitím odpadů** - použití odpadů hlavně způsobem obdobným jako paliva za účelem získání jejich energetického obsahu nebo jiným způsobem k výrobě energie,
- n) odstraňováním odpadů** - činnosti uvedené v příloze č. 4 k tomuto zákonu,
- o) původcem odpadů** - právnická osoba, při jejíž činnosti vznikají odpady, nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, při jejíž podnikatelské činnosti vznikají odpady. Pro komunální odpady vznikající na území obce, které mají původ v činnosti fyzických osob, na něž se nevztahují povinnosti původce, se za původce odpadů považuje obec. Obec se stává původcem komunálních odpadů v okamžiku, kdy fyzická osoba odpady odloží na místě k tomu určeném; obec se současně stane vlastníkem těchto odpadů,
- p) oprávněnou osobou** - každá osoba, která je oprávněna k nakládání s odpady podle tohoto zákona nebo podle zvláštních právních předpisů,
- q) uvedením výrobku na trh v České republice** - první úplatné nebo bezúplatné předání výrobku jiné osobě v České republice jeho výrobcem nebo osobou, která jej nabyla z jiné členské země Evropské unie. Za uvedení na trh se považuje též dovoz výrobku,
- r) uvedením výrobku do oběhu** - každé úplatné nebo bezúplatné předání výrobku jiné osobě v České republice po jeho uvedení na trh,
- s) dovozem výrobku** - propuštění výrobku ze země mimo Evropských společenství na území České republiky do celního režimu volného oběhu, uskladňování v celním skladu, aktivního zušlechťovacího styku, přepracování pod celním dohledem nebo dočasného použití,

- t) **distributorem** - ten, kdo v dodavatelském řetězci provádí následnou obchodní činnost po uvedení výrobku na trh.

Další části zákona o odpadech

Část druhá se týká zařazování odpadů podle Katalogu odpadů a zařazování odpadů podle kategorií, dále pak hodnocení nebezpečných vlastností odpadů.

Část třetí řeší všeobecné povinnosti při nakládání s odpady (hlava I), hlava II pak povinnosti pro jednotlivé fáze nakládání s odpady.

Část čtvrtá se zabývá povinnostmi při nakládání s vybranými výrobky, vybranými odpady a vybranými zařízeními- společnými ustanoveními a zvláštními ustanoveními pro vybrané výrobky, vybrané odpady a vybraná zařízení.

Část pátá se zabývá zpětným odběrem některých výrobků.

Část šestá řeší evidenci a ohlašování odpadů a zařízení.

Část sedmá se zabývá plány odpadového hospodářství.

Část osmá se týká ekonomických nástrojů- poplatků za uložení odpadů a finanční rezervy pro rekultivaci a asanaci skládek.

Část devátá se zabývá vývozem, dovozem a tranzitem odpadů.

Část desátá řeší sankce. Hlava I konkrétně popisuje pokuty fyzickým osobám oprávněným k podnikání a právnickým osobám, Hlava II popisuje přestupky.

Část jedenáctá pojednává o výkonu veřejné správy v oblasti odpadového hospodářství.

Část dvanáctá řeší ustanovení společná a přechodná. [3]

2.2 Vyhlášky Ministerstva životního prostředí

Vyhláška Ministerstva životního prostředí 381/2001 Sb. stanovuje Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů.

Vyhláška 381/2001 Sb. je dále rozdělena na deset paragrafů:

- § 1: Katalog odpadů a Seznam nebezpečných odpadů
- § 2: Postup pro zařazování odpadů podle Katalogu odpadů
- § 3: Postup zařazování odpadů podle kategorií
- § 4: Náležitosti návrhu obecního úřadu obce s rozšířenou působností na zařazení odpadu podle Katalogu odpadů
- § 5: Zrušen vyhláškou č. 374/2008 Sb.
- § 6: Obsah dokladu, který musí při vývozu, dovozu a tranzitu doprovázet odpady uvedené na zeleném seznamu
- § 7 a 8: zrušeny vyhláškou č. 503/2004 Sb.
- § 9: Zrušovací ustanovení
- § 10: Účinnost

Příloha Vyhlášky Ministerstva životního prostředí Katalog odpadů uvádí skupiny odpadů uvedené v tabulce 1.

Tabulka 1: Skupiny podle katalogu odpadů- přílohy Vyhlášky Ministerstva životního prostředí

01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí
06	Odpady z anorganických chemických procesů
07	Odpady z organických chemických procesů

08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnicích materiálů a tiskařských barev
09	Odpady z fotografického průmyslu
10	Odpady z tepelných procesů
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru

Zdroj: Výhláška 381/2001 Sb.

Vyhláška 381/2001 Sb. dále uvádí podrobný popis jednotlivých skupin odpadů. Je zmíněna pouze skupina 02 týkající se odpadů ze zemědělství.

Tabulka 2: Rozdělení skupiny odpadů 02: Odpady ze zemědělství, zahradnictví, rybářství, lesnictví, myslivosti a zpracování potravin podle přílohy vyhlášky 381/2001 Sb.

02	ODPADY ZE ZEMĚDĚLSTVÍ, ZAHRADNICTVÍ, RYBÁŘSTVÍ, LESNICTVÍ, MYSLIVOSTI A Z VÝROBY A ZPRACOVÁNÍ POTRAVIN
02 01	Odpady ze zemědělství, zahradnictví, lesnictví, myslivosti, rybářství
02 01 01	Kaly z praní a z čištění
02 01 02	Odpad živočišných tkání
02 01 03	Odpad rostlinných pletiv
02 01 04	Odpadní plasty (kromě obalů)
02 01 06	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředěvané odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku
02 01 07	Odpady z lesnictví
02 01 08*	Agrochemické odpady obsahující nebezpečné látky
02 01 09	Agrochemické odpady neuvedené pod číslem 02 01 08
02 01 10	Kovové odpady

02 01 99	Odpady jinak blíže neurčené
02 02	Odpady z výroby a zpracování masa, ryb a jiných potravin živočišného původu
02 02 01	Kaly z praní a z čištění
02 02 02	Odpad živočišných tkání
02 02 03	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování
02 02 04	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku
02 02 99	Odpady jinak blíže neurčené

Zdroj: Výhláška 381/2001 Sb.

3 Charakteristika zemědělského podniku CHOVSERVIS a.s. Hradec Králové

3.1 Profil společnosti

Akciová společnost Východočeský chovatelský servis a.s. byla založena 4. května 1992 jednorázově Fondem národního majetku České republiky, jako jediným zakladatelem

na základě zakladatelské listiny. Dne 4. května 1995 byla valnou hromadou schválena změna názvu na CHOVSERVIS a.s.

V současnosti činí základní kapitál společnosti 66 milionů korun (2,5 mil. €), vlastní kapitál činí přibližně 97 mil. Kč (3,7 mil. €) a společnost je vlastněna z více než 70 % zemědělskou prvovýrobou.

Zbývající akcie vlastní drobní akcionáři. Společnost vydala 66.452 kusů akcií na

jméno, v zaknihované podobě o jmenovité hodnotě jedné akcie 1.000,- Kč a celé emise 66.452.000,- Kč, ISIN akcií je CZ0008463981. S každou akcií o jmenovité hodnotě 1.000,-Kč je spojen jeden hlas. Akcie mají omezenou převoditelnost. Převoditelnost akcií (prodej a koupě, darování, bezúplatný převod apod.) je omezena a je vázána na souhlas představenstva a.s. s tímto převodem. Akcie nejsou registrovány k obchodování na veřejných trzích.

Společnost zaměstnává 200 lidí převážně vysokoškolského a středoškolského vzdělání. Roční obrat v roce 2007 přesáhl 600 mil. Kč (21,5 mil. €).

Představenstvo má pět členů a je složené pouze ze zástupců zemědělské prvovýroby. V tříčlenné dozorčí radě je kromě dvou zástupců zemědělců i jeden zástupce zaměstnanců CHOVSERVISU a.s.

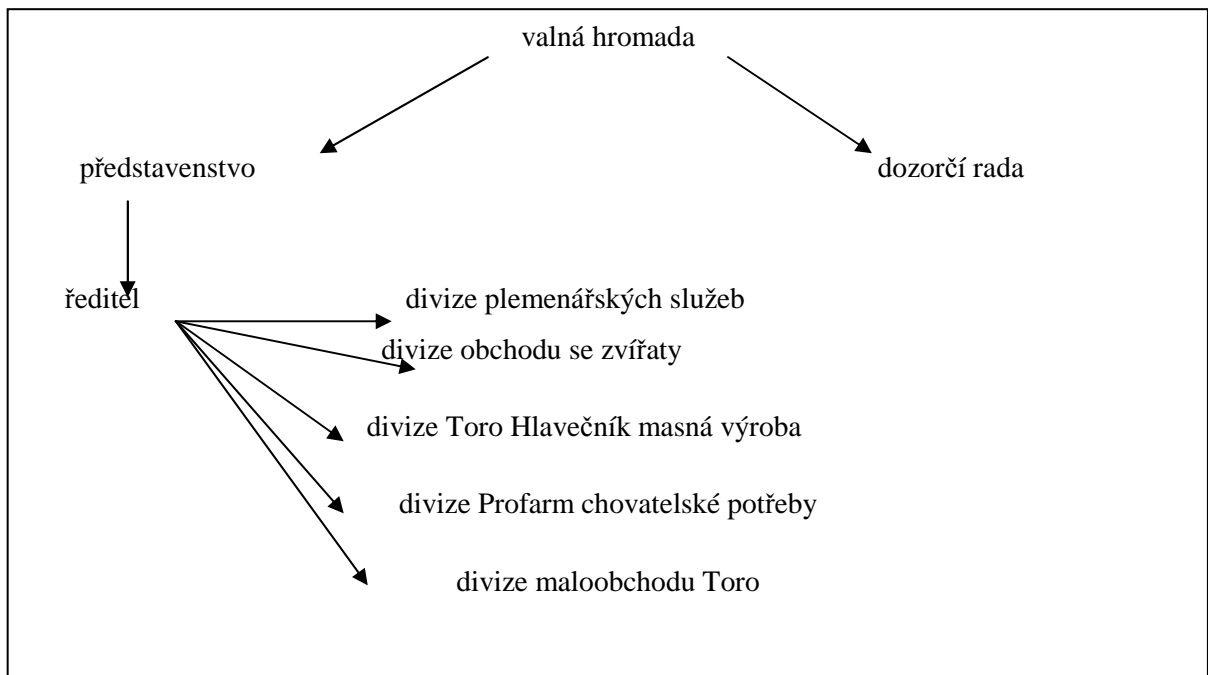
CHOVSERVIS a.s., nabízí komplexní služby chovatelům hospodářských zvířat. Jsou to např. produkce inseminačních dávek kanců, inseminace skotu, kontrola užitkovosti skotu a prasat, sonografické vyšetření a další doplňkové služby. Dalšími činnostmi jsou jateční činnost, výroba masných specialit pod značkou TORO® Hlavečník, nabídka chovatelských potřeb pod značkou PROFARM®, obchod se zvířaty, a maloobchodní prodej českých potravin.

CHOVSERVIS a.s., je největší firmou na českém trhu, která poskytuje plemenářské služby pro chovatele prasat v podstatě na území celé České republiky.

CHOVSERVIS a.s. je držitelem certifikátů ISO 9001, ISO 14001 a ISO 22000.[8]

3.2 Organizační struktura

Akciová společnost je organizačně rozčleněna na ředitelství a divize, které mají delegovanou omezenou ekonomickou samostatnost. Od 1. 1. 2007 byli dosavadní vedoucí divizí jmenováni řediteli divizí, ekonomický náměstek byl jmenován ekonomickým ředitelem a ředitelka byla jmenována generální ředitelkou.

Obr. 1: Organizační struktura společnosti

zdroj: vlastní

Orgány představenstva

Předseda představenstva: MVDr. Luděk Pour

Místopředseda představenstva: Ing. Jaroslav Vojtěch

Členové představenstva: Ing. Jiří Lacina, Ing. Vladimír Tichý, Miroslav Volf

Složení dozorčí rady:

Předseda dozorčí rady: Milan Cimfl

Členové dozorčí rady: Ing. Vítězslav Burdych, Ing. Miroslav Bárta

Prokuristé:

Ing. Petra Škopová, MBA; Ing. Rostislav Barnet, MBA[8]

Počty zaměstnanců, osobní náklady

Následující historický přehled pracovníků uvádí porovnání počtů zaměstnanců v jednotlivých letech včetně údajů o počtech vedoucích organizačních složek a počtech ředitelů. Ve druhé části tabulky jsou zaznamenány osobní náklady pro jednotlivé údaje.

Tabulka 3: Vývoj počtu zaměstnanců a osobních nákladů v období let 1999 až 2007

ROK		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Průměrný přepočtený evid. počet zaměstnanců		199	157	156	155	157	160	211	205	196
z toho:	- ředitel	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	- vedoucí org. složek	9	4	5	5	5	5	5	6	5
osobní náklady (tis. Kč):	- celkem os. nákl.	35 976	36 857	38 815	44 038	45 607	49 645	65 491	70 125	72 903
	- z toho řídicí prac.	7 478	7 239	7 684	8 350	8 806	9 418	15 53	19 592	19 445
	- z toho odm. statut. Orgánů	314	320	328	322	347	368	360	362	371

Tabulka 3 Zdroj: Rozvaha Chovservis a.s. za rok 2006 a 2007.

pozn. za řídicí pracovníky jsou považováni generální ředitelka, ředitelé (vedoucí) divizí a úseků, oblastní manažeři, zootechnik apod. Mimo odměny uvedené v tomto přehledu byly představenstvu a dozorčí radě vyplaceny v roce 2007 tantiémy ve výši 260 tis. Kč.

Dále jsou uvedeny výsledky jednotlivých divizí společnosti vyjádřené čistým obratem.

tabulka 4: Vývoj čistého obratu za období let 1999 až 2007 v tis. Kč

Čistý obrat dle divizí	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Divize plemenářských služeb									132 616
Divize šlechtění skotu (od r. 2007 úsek)	92 503	69 689	74 753	72 520	67 156	73 996	75 170	74 926	-
Divize šlechtění prasat (od r. 2007 úsek)	10 083	16 371	16 706	15 249	12 826	11 590	56 275	58 798	-
Divize PROFARM®	0	0	405	1 544	3 184	4 187	4 808	5 293	7 827
Divize REGIOPRO®	0	0	0	0	0	0	0	989	2 226
Divize TORO® Hlavečník	78 808	123 409	148 394	169 661	207 390	249 415	267 031	296 880	349 081
Divize obchodní činnosti	49 303	52 765	41 607	45 196	34 322	39 089	57 280	61 878	71 707
Ředitelství	10 933	14 180	10 526	10 085	2 759	6 226	5 251	6 415	5 812
Divize zemědělské prvovýroby	0	29 366	13 088	2 159	4 741	2 299	2 342	0	0
CELKEM	241 630	305 780	305 479	316 414	332 378	386 802	468 157	505 179	569 269

Tabulka 4. Zdroj: Rozvaha Chovservis a.s. za rok 2006 a 2007.

3.3 Historie a současnost

Historie společnosti CHOVSERVIS a.s. začala 4. května 1992 zapsáním do obchodního rejstříku. Firma vznikla tak, jako v té době mnohé jiné firmy – privatizací státního plemenářského podniku. Začátky byly stejně jako u ostatních firem revoluční a muselo dojít ke změně mnoha věcí včetně myšlení lidí. Před rokem 1993 měl Státní plemenářský podnik velké pravomoci a rozhodně nepodnikal v konkurenčním prostředí. To se po roce 1993 radikálně změnilo a vzniklo mnoho plemenářských firem a tvrdá konkurence vydržela až do současnosti. Problémem je, že plemenářská práce vyžaduje určitý rozměr a ten se v ČR velmi zmenšuje a efektivita šlechtění a konkurenceschopnost našich firem klesá.

CHOVSERVIS a.s. (do roku 1995 název Východočeský chovatelský servis) začínal s obratem 191 mil. Kč a v roce 2006 dosáhl obratu 506 mil.Kč. V roce 1993 začala na

jatkách TORO Hlavečník masná výroba a komerční porážka. (Do té doby to byla pouze Centrální testační stanice hybridů prasat.) Do roku 2006 dosáhli velkého rozvoje v této činnosti s obratem přes 290 mil. Kč. Po roce 1993 se také více začal rozvíjet obchod s plemennými i jatečnými zvířaty a sonografické vyšetření skotu i prasnic. V roce 2001 přibyla další divize, která doplnila stávající služby o prodej chovatelských potřeb pod názvem PROFARM. Za 5 let činnosti dosáhli obratu přes 20 mil. Kč a firma považuje tuto divizi za velmi perspektivní.

Vstup do Evropské unie v roce 2004 donutil Chovservis, a.s. investovat nemalé prostředky do rekonstrukce masokombinátu TORO. S pomocí 6 programů SAPARD a 1 projektu v rámci Operačního programu realizovali komplexní rekonstrukci jatek i výroby. S rozvojem masokombinátu TORO a vývojem na trhu, kdy se největší část marže realizuje v maloobchodu, došlo k rozhodnutí otevřít vlastní prodejny masa a uzenin. První byla otevřena v prosinci 2004 v budově ředitelství v Hradci Králové a další na střediscích v Jičíně a Náchodě. V roce 2007 byly otevřeny klasické kamenné prodejny v Hradci Králové a Jičíně.

Velký nárůst obratu a počtu zaměstnanců nastal v roce 2005, kdy Chovservis, a.s. odkoupil šlechtění prasat od firmy Xavergen a.s. a stal se tak největší firmou na poli šlechtění prasat v ČR.

Za 15 let se ve vedení firmy vystřídaly celkem tři ředitelé. Přesněji řečeno 2 ředitelky a jeden ředitel. Počátky privatizovaného podniku až do roku 1999 vedla paní ředitelka Ing. Ludmila Štěpánková. V té době docházelo k velkým restrukturalizacím firem i celého podnikatelského prostředí. V letech 1999 až 2001 vedl firmu Ing. Karel Rešl. V tomto období došlo k velkým odpisům pohledávek a mírnému útlumu firmy. Od roku 2001 až do současnosti vede firmu Ing. Petra Škopová, MBA. Tato doba se vyznačuje rozvojem a diverzifikací našich činností. Zmínit je třeba také Ing. Rostislava Barneta, MBA, který v pozici ekonomického náměstka a později ekonomického ředitele ovlivňuje velmi významně chod firmy od roku 1992.

V roce 2000 byla zahájena spolupráce v rámci firmy Plemo, a.s., kde mám Chovservis, a.s. třetinový vlastnický podíl. Tato firma zkoncentrovala šlechtění tří firem a zajišťuje pro Chovservis, a.s. produkci plemenných býků. Od roku 2007 Chovsevis, a.s. zahájil spolupráci s holandskou společností AIM, která provádí světový výzkum

v oblasti reprodukce prasat a produkce inseminačních dávek kanců. Od této spolupráce se očekává další rozvoj ve šlechtění prasat.

Kromě vlastní výroby a nabídky služeb se od roku 1999 Chovservis, a.s. systematicky věnuje propagaci zemědělství a potravinářské výroby. Za zmínku stojí výstavy Mléko 99, Agrosalona Královéhradecké krajské dožínky, které firma pořádá od roku 2004. Tím, že je Chovservis, a.s. společností vlastněnou zemědělskou prvovýrobou, považují za svou povinnost spoluvytvářet podnikatelské prostředí v jejich oboru.

K úspěchům firmy lze počítat úspěšné prezentace na potravinářských veletrzích v Dijonu a v Berlíně, vítězství v soutěži Firma roku Královéhradeckého kraje v roce 2006 a první místo v soutěži Potravina roku Královéhradeckého kraje v kategorii masné výrobky v roce 2006.

Od roku 2003 jsou všechny činnosti podniku certifikovány systémy ISO 9001 a ISO 14001. [8]

3.4 Postavení na trhu

Společnost CHOVSERVIS a.s. je jednou z pěti firem na českém trhu, která nabízí komplexní služby chovatelům hospodářských zvířat. Jsou to např. produkce inseminačních dávek kanců, inseminace skotu, kontrola užitkovosti skotu a prasat, sonografické vyšetření a další doplňkové služby. Další činnosti jsou jateční činnost, výroba masných specialit pod značkou TORO® Hlavečník, nabídka chovatelských potřeb pod značkou PROFARM®, obchod se zvířaty a maloobchodní prodej českých potravin.

CHOVSERVIS a.s., je zároveň největší firmou na českém trhu, která poskytuje plemenářské služby pro chovatele prasat na území celé České republiky.

Největší konkurenci pro Chovservis a.s. představují dovozci vysoce kvalitní genetiky ze zahraničí, která se dováží zejména ze USA a z Kanady. Dovozem této genetiky se zabývají firmy ABS Praha s.r.o., MTS Jičín s.r.o. a ZooServis s.r.o.[8]

Konkurenci v oblasti šlechtění hospodářských zvířat tvoří především tyto společnosti:

- CRV Czech republic a.s., Praha
- Genoservis a.s., Olomouc
- Naturalia s.r.o., Praha
- Reprogen a.s., České Budějovice
- ISB Genetic s.r.o., Havlíčkův Brod
- Plemko s.r.o., Pardubice

Další významnou oblastí činnosti společnosti CHOVSERVIS, a.s. je výroba masných specialit, kterou se zabývá divize TORO[®] Hlavečnick. V této oblasti tvoří konkurenci prakticky všechny zpracovatelé a výrobci masných výrobků. Mezi nejvýznamnější patří Kostelecké uzeniny a.s., Skaličan a.s. a Váhala a spol. s.r.o.

V oblasti obchodu se zvířaty činnost společnosti CHOVSERVIS, a.s. , zejména díky otevření evropského trhu, zasahuje i do zahraničí, tuzemská konkurence není příliš významná.

Export služeb a produktů společnosti CHOVSERVIS, a.s. není příliš významný vzhledem k silné zahraniční konkurenci ve většině oblastí činnosti. [9]

3.5 Hospodářské výsledky

Majetková bilance

Jak vyplývá z níže uvedených tabulek 5 a 6, porovnávající hlavní údaje z rozvah tří let, většina základních ukazatelů CHOVSERVIS, a.s. má rostoucí tendenci.

Tabulka 5: Hodnota aktiv v období let 2005 až 2007 v tis. Kč

Aktiva	2005	2006	2007
Aktiva celkem	194 364	194 801	204 934

Dlouhodobý majetek	111 965	108 798	111 418
Dlouhodobý nehmotný majetek	624	756	395
Dlouhodobý hmotný majetek	102 194	98 640	102 921
Dlouhodobý finanční majetek	9 147	9 402	8 102
Oběžná aktiva	82 129	85 298	92 907
Zásoby	12 650	13 451	12 566
Dlouhodobé pohledávky	2 391	351	46
Krátkodobé pohledávky	50 957	52 545	57 160
Krátkodobý finanční majetek	16 131	18 951	23 135
Časové rozlišení	270	705	609

Tabulka 5 Zdroj: Rozvaha Chovservis a.s. za rok 2006 a 2007.

Tabulka 6: Hodnota pasiv za období let 2005 až 2007 v mil. Kč.

Pasiva	2005	2006	2007
Pasiva celkem	194 364	194 801	204 934
Vlastní kapitál	93 936	94 334	96 398
Základní kapitál	66 452	66 452	66 452
Kapitálové fondy	0	100	100
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostat. fondy ze zisku	19 759	27 225	27 522
Výsledek hospodaření běžného účetního období	7 725	557	2 324
Cizí zdroje	100 343	100 429	108 529
Rezervy	4 365	7 555	7 786

Krátkodobé závazky	57 282	61 834	77 023
Bankovní úvěry a výpomoci	38 696	31 040	23 720
Časové rozlišení	85	38	7

Tabulka 4 Zdroj: Rozvaha Chovservis a.s. za rok 2006 a 2007.

Hospodářské výsledky

Výsledky hospodaření za léta 2005 až 2007 jsou uvedeny v tabulce 7.

Tabulka 7: Údaje o hospodaření za období let 2005 až 2007 v mil. Kč.

	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007
Tržby za prodej zboží	85 562	92 202	112 241
Tržby za prod. vlastních výrobků a služeb	383 258	408 551	445 224
Výkonová spotřeba	288 941	315 338	360 443
Přidaná hodnota	88 426	94 668	94 030
Osobní náklady	65 491	70 125	72 903
Daně a poplatky	553	562	777
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	19 541	15 620	16 105
Ostatní provozní náklady	16 040	6 150	8 521
Provozní hospodářský výsledek	10 892	7 826	7 543
Finanční výsledek hospodaření	-4 393	-4 465	-3 733
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	7 559	204	2 235
Výsledek hospodaření před zdaněním	7 725	3 717	3 899

Zdroj: Rozvaha Chovservis a.s. za rok 2006 a 2007.

Jak vyplývá z níže uvedených údajů o hospodaření z let 2005 až 2007, podnik dosahuje kladného hospodářského výsledku, tedy zisku.

4 Výskyt, evidence a likvidace odpadů v zemědělském podniku

Obecné zásady a povinnosti týkající se odpadů ve společnosti CHOVSERVIS a.s. podle směrnice o odpadech

Směrnice CHOVSERVIS a.s. se vydává na základě povinnosti a.s. předcházet vzniku odpadů, omezovat jejich množství a nebezpečné vlastnosti. Odpady, jejichž vzniku nelze zabránit, musí být podle směrnice využity, případně odstraněny v souladu se směrnicí. Směrnice dále určuje povinnost a.s. zajistit přednostně využití odpadů před jejich odstraněním. [1]

Evidence odpadů

K evidenci produkce a nakládání s odpady slouží na všech střediscích a.s. tato dokumentace:

a) odpady kategorie „O“ - evidenční list o produkci a nakládání s odpady,

b) odpady kategorie „N“ - evidenční list o produkci a nakládání s odpady
- identifikační list nebezpečného odpadu (viz Příloha č. 1: Identifikační list nebezpečného odpadu.)

Uvedená dokumentace musí (dle zák. 383/2001 Sb.) obsahovat tyto náležitosti:

- množství vzniklého odpadu (název, kat. číslo, kategorie),
- způsob naložení s odpadem (využití nebo odstranění vlastními prostředky, předání jiné oprávněné osobě),
- množství předaného odpadu,
- založení dokladu o předání oprávněné osobě,

- v případě předání odpadu jiné oprávněné osobě, založení dokladu o její oprávněnosti.

4.1 Seznam produkováných odpadů

Následující tabulka uvádí seznam všech odpadů produkováných společností Chovservis a.s. včetně katalogového čísla a zařazení do příslušné kategorie.

Tabulka 8: Seznam všech odpadů produkováných společností Chovservis a.s.

Název odpadu	Nomenklatura	Katalogové číslo	Kategorie
Živočišná tkáň (kosti, kůže, chlupy, štětiny, vnitřnosti, krev)	Odpady živočišných tkání	02 02 02	O
Tekutý odpad z ČOV	Zvířecí trus, moč, a hnůj, kapalné odpady	02 01 06	O
Směs tuků z odlučovačů	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků	19 08 10	N
InsemináčnÍ rukavice, krycí pipety, - DŠS	Odpady, na jejichž sběr a odstraňování jsou kladeny zvláštní požadavky s ohledem na prevenci infekce	18 01 03 18 02 02	N
Plastové odpady (jednorázové plastové rukavice, odběrné sáčky, zavaděče) - DŠP	Odpady, na jejichž sběr a odstraňování nejsou kladeny zvláštní požadavky s ohledem na prevenci infekce	18 02 03	O
Papír, lepenka	Papír a lepenka	20 01 01	O
Plasty	Plasty	20 01 39	O
Sklo	Sklo	20 01 02	O
Tonery	Odpady z používání tiskařských barev	08 03 13	O
Směsný komunální odpad	Směsný komunální odpad	20 03 01	O
Znečištěné kovové a plastové obaly od chemikálií	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	15 01 10	N
Obaly od surovin z výroby a obaly od výrobků při prodeji	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	02 02 03	O
Elektromotory	Vyřazená elektrická zařízení	16 02 14	O
Kontaminované materiály po haváriích	Absorpční činidla, filtrační materiály, čisticí tkaniny a ochranné oděvy znečištěné nebezpečnými látkami	15 02 02	N

Tabulka 8 Zdroj: Směrnice o odpadech společnosti Chovservis a.s.

Seznam osob oprávněných nakládat s odpady produkovanými společnostmi CHOVSERVIS a.s.

Následující tabulka uvádí kompletní výčet firem, se kterými má CHOVSERVIS a.s. smlouvu o nakládání s odpady produkovanými CHOVSERVIS a.s.

Tabulka 9: Seznam společností oprávněných nakládat s odpady CHOVSERVIS a.s.

FIRMA
Empla spol. s r.o. Hradec Králové
ASAP Věž, okr. Havlíčkův Brod,
Agrodružstvo Lhota p. Libčany
Hradecké služby a.s. Marius Pedersen group, Hradec Králové
ELEKTRAM spol. s r.o. Hradec Králové
RUND, Nový Ples, Jaroměř
ASA s.r.o., Lodín
Transform a.s., Lázně Bohdaneč

Tabulka 9 Zdroj: Směrnice o odpadech společnosti CHOVSERVISs a.s.

4.2 Druhy odpadů, jejich evidence a likvidace v divizi TORO Hlavečnick

Za činnost zodpovídá ředitel divize TORO Hlavečnick

Druhy činností

Porážka jatečných zvířat, zpracování masa, výroba uzenina a expedice, administrativní činnost.

Odpady, likvidace

- **tekutý odpad z čističky odpadních vod** - kategorie „O“

zdroj: čistička odpadních vod,

likvidace: po odstředění je tekutý odpad vrácen do čisticího procesu ČOV.

- **odpady živočišného původu z jateční činnosti** – chlupy, štětiny, kosti kůže, krev, vnitřnosti - kategorie „O“

zdroj: jatka,

likvidace: zajištění předání do vlastnictví oprávněné osobě.

- **suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování** (obaly od surovin použitých k výrobě) - kategorie „O“

zdroj: výrobní činnost,

likvidace: prostřednictvím pravidelného svozu – sběrný kontejner.

- **směs tuků z odlučovačů** - kategorie „N“

zdroj: odlučovač tuků ,

nakládání spočívá pouze v jeho shromažďování do doby předání oprávněné osobě a musí splňovat tyto podmínky:

- shromažďovací prostředek (kontejner, nádoba, jímka) bude odlišen (barevně nebo popisem) od ostatních prostředků,
- bude zajištěna ochrana odpadů před povětrnostními vlivy,
- shromažďovací prostředek musí být odolný proti chemickým vlivům odpadu, pro který je určen,
- shromažďovací prostředek musí zabezpečit, že odpad do něho umístěný je chráněn před nežádoucím znehodnocením, zneužitím, odcizením, smícháním s jinými druhy odpadů nebo únikem ohrožujícím zdraví nebo životní prostředí,

likvidace: pouze přes smluvně zajištěnou firmou oprávněnou k likvidaci N odpadů.

- **absorpční činidla, filtrační materiály, tkaniny, oděvy znečištěné nebezpečnými látkami** - kategorie „N“ (platné povolení k nakládání s N odpady)

zdroj: havárie,

nakládání spočívá pouze v jeho shromažďování do doby předání oprávněné osobě a musí splňovat tyto podmínky:

- shromažďovací prostředek (kontejner, nádoba, jímka) bude odlišen (barevně nebo popisem) od ostatních prostředků
- bude zajištěna ochrana odpadů před povětrnostními vlivy
- shromažďovací prostředek musí být odolný proti chemickým vlivům odpadu, pro který je určen
- shromažďovací prostředek musí zabezpečit, že odpad do něho umístěný je chráněn před nežádoucím znehodnocením, zneužitím, odcizením, smícháním s jinými druhy odpadů nebo únikem ohrožujícím zdraví nebo životní prostředí

likvidace: pouze přes smluvně zajištěnou firmou oprávněnou k likvidaci N odpadů.

- **zářivky výbojky**

V případě opotřebení zářivky odpad na pracovišti nevznikne, opotřeбенý výrobek odebere zpětně firma, která dodá výrobek nový a vystaví doklad o převzetí použitého výrobku.

- **papíry, lepenky** - kategorie „O“

zdroj: administrativní činnost

likvidace: prostřednictvím separovaného sběru

- **plasty** - kategorie „O“

zdroj: výrobní činnost, kanceláře

likvidace: prostřednictvím separovaného sběru

- **sklo** - kategorie „O“

zdroj: administrativní činnost

likvidace: prostřednictvím separovaného sběru

- **směsný komunální odpad** – kategorie „O“

zdroj: ostatní činnost

likvidace: prostřednictvím svozu komunálního odpadu

- **tonery z kopírek a tiskáren** - kategorie „O“

zdroj: kanceláře

likvidace: prostřednictvím svozu komunálního odpadu

- **chladničky**

v případě opotřebení chladničky odpad na pracovišti nevznikne, opotřebený výrobek odebere zpětně firma, která dodá výrobek nový a vystaví doklad o převzetí použitého výrobku

- **monitory osobních počítačů**

v případě opotřebení monitoru os. počítače odpad na pracovišti nevznikne, opotřebený výrobek odebere zpětně firma, která dodá výrobek nový a vystaví doklad o převzetí použitého výrobku

- **autobaterie, pneumatiky, oleje a ostatní součásti vozidel,**

jejich opotřebením nebo ztrátou životnosti při provozu vozidel odpad nevznikne, všechny výše uvedené součásti odebere autorizovaný autoservis výměnou za součásti nové s vystavením dokladu o odběru použité součásti

- **plastové a kovové odpady se zbytky chemikálií** - kategorie „N“

zdroj: výrobní činnost, dílny

likvidace: předání shromážděných opotřebených zářivek (platné povolení k nakládání s N odpady)

nakládání spočívá pouze v jeho shromáždění do doby předání oprávněné osobě a musí splňovat tyto podmínky:

- shromáždovací prostředek (kontejner, nádoba) bude odlišen (barevně nebo popisem) od ostatních prostředků
- shromáždovací prostředek může být umístěn v uzavřeném prostoru (nehrozí nebezpečí vlivu na okolí),
- bude zajištěna ochrana odpadů před povětrnostními vlivy

- shromažďovací prostředek musí zabezpečit, že odpad do něho umístěný je chráněn před nežádoucím znehodnocením, zneužitím, odcizením,

likvidace: pouze předáním smluvně zajištěné firmě oprávněné k likvidaci N odpadů.

- **surovina nevhodná ke spotřebě nebo jinému využití** (obaly od potravin) - kategorie „O”

zdroj: výrobní činnost

likvidace: prostřednictvím kontejneru pro separovaný odpad

4.3 Druhy odpadů, jejich evidence a likvidace na jednotlivých střediscích

4.3.1. Oblastní středisko embryotransferu divize plemenářských služeb

Zodpovídají vedoucí oblasti, manažeři šlechtění skotu, vedoucí střediska embryotransferu

Druhy činností

Inseminace skotu a prasat, kontrola užitkovosti skotu a prasat, embryotransfer, ultrasonografické vyšetření březosti, administrativní činnost. Činnosti z části probíhají v objektech jiných právních subjektů, odpady vznikají po ukončení technologického procesu v místě výchozího pracoviště – oblastní střediska, výchozí pracoviště inseminačních techniků, středisko podnikového ředitelství. [1]

Odpady, likvidace

- **plastové odpady** (jednorázové plastové rukavice, plastové krycí pipety) - kategorie „N“, (platné povolení k nakládání s N odpady)

zdroj: inseminace, sonograf, embryotransfer

nakládání spočívá v naplnění kontejneru (plastový kontejner, kontejner MP 97) za těchto podmínek:

- kontejner bude viditelně odlišen od ostatních předmětů a označen
- kontejner bude umístěn v uzavřeném a uzamčeném prostoru, kde bude zajištěn před povětrnostními vlivy, nežádoucím znehodnocením, zneužitím a odcizením
- místo s kontejnerem bude opatřeno identifikačním listem „N“ odpadu, označením „nebezpečný odpad“

likvidace: zajistit prostřednictvím oprávněných osob

Postup prací při vzniku odpadu:

Inseminační technik, technik embryotransferu a sonografu po provedení úkonu shromáždí inseminační rukavice a krycí pipety do plastového pytle a sveze jej do určeného místa výchozího pracoviště, kde pytel vloží do určeného kontejneru, tím odpad vznikne; po naplnění kontejneru je předán oprávněné osobě vedoucím provozní jednotky, nebo pověřeným pracovníkem podnikového ředitelství.

- **pejety** (plastové dutinky pro inseminační dávky)

bude předán zemědělskému podniku, u kterého je úkon prováděn jako součást vedení záznamu o inseminaci (zák. 471/2000 Sb. příl. 5, část I., odd. G, odst. 2), proto **nelze** považovat za odpad, který vznikne činností CHOVSERVIS a.s.

- **tonery z kopírek a tiskáren** - kategorie „O“

zdroj: administrativní činnost

likvidace: prostřednictvím svozu komunálního odpadu

- **papíry, lepenky** - kategorie „O“

zdroj: administrativní činnost

likvidace: prostřednictvím separovaného sběru

- **plasty** - kategorie „O“

zdroj: administrativní činnost

likvidace: prostřednictvím separovaného sběru

- **sklo** – kategorie „O“

zdroj: administrativní činnost

likvidace: prostřednictvím separovaného sběru

- **směsný komunální odpad** – kategorie „O“

zdroj: ostatní činnost

likvidace: prostřednictvím svozu komunálního odpadu

- **monitory osobních počítačů**

v případě opotřebení monitoru os. počítače odpad na pracovišti nevznikne, opotřebený výrobek odebere zpětně firma, která dodá výrobek nový a vystaví doklad o převzetí použitého výrobku

- **autobaterie, pneumatiky, oleje a ostatní součásti vozidel,**

jejich opotřebením nebo ztrátou životnosti při provozu vozidel odpad nevznikne, všechny výše uvedené součásti odebere autorizovaný autoservis výměnou za součásti nové s vystavením dokladu o odběru použité součásti

- **zářivky, výbojky**

v případě opotřebení zářivky odpad na pracovišti nevznikne, opotřebený výrobek odebere zpětně firma, která dodá výrobek nový a vystaví doklad o převzetí použitého výrobku

- **chladničky**

v případě opotřebení chladničky odpad na pracovišti nevznikne, opotřebený výrobek odebere zpětně firma, která dodá výrobek nový a vystaví doklad o převzetí použitého výrobku

4.3.2. Inseminační stanice divize plemenářských služeb

Inseminační stanice býků (ISB) - ISB Nechanice

- zodpovídá pracovník pověřený ředitelem divize plemenářských služeb

Druhy činností

Chov plemenných býků na hluboké podestýlce, vazné ustájení, zemědělská prvovýroba – příprava, konzervace krmiv

Odpady, likvidace

- **hnůj, hluboká podestýlka**

nejedná se o odpad, ale o biologický produkt ze zemědělské činnosti, který se předává k dalšímu zpracování v zemědělství

- **plastové senážní fólie** – kategorie „O“

zdroj: výroba krmiv

likvidace: zajistit předání do vlastnictví oprávněné osobě

- **autobaterie, pneumatiky, oleje a ostatní součásti vozidel,**

jejich opotřebením nebo ztrátou životnosti při provozu vozidel odpad nevznikne, všechny výše uvedené součásti odebere autorizovaný autoservis výměnou za součásti nové s vystavením dokladu o odběru použité součásti

- **zářivky, výbojky**

v případě opotřebení zářivky odpad na pracovišti nevznikne, opotřebený výrobek odebere zpětně firma, která dodá výrobek nový a vystaví doklad o převzetí použitého výrobku

- **směsný komunální odpad** – kategorie „O“

zdroj: ostatní činnost

likvidace: prostřednictvím svozu komunálního odpadu

Inseminační stanice kanců (ISK) – ISK Brná, ISK Kout na Šumavě, izolační stáj Radouš

-zodpovídá manažer ISK, vedoucí izolační stáje

Druhy činností

Chov plemenných kanců, příprava krmiv, odběr a příprava inseminačních dávek, administrativní činnost

Odpady, likvidace

- **hnůj, močůvka**

nejedná se o odpad, ale o biologický produkt ze zemědělské činnosti, který se předává k dalšímu zpracování v zemědělství

- **plastové odpady** (jednorázové plastové rukavice, jednorázové odběrné sáčky, zavaděče) – kategorie „O“,

zdroj: výroba inseminačních dávek

likvidace: prostřednictvím separovaného sběru

- **papíry, lepenky** – kategorie „O“

zdroj: administrativní činnost

likvidace: prostřednictvím separovaného sběru

- **plasty** – kategorie „O“

zdroj: administrativní činnost

likvidace: prostřednictvím separovaného sběru

- **sklo** – kategorie „O“

zdroj: administrativní činnost

likvidace: prostřednictvím separovaného sběru

- **směsný komunální odpad** – kategorie „O“

zdroj: ostatní činnost

likvidace: prostřednictvím svozu komunálního odpadu

- **tonery z kopírek a tiskáren** – kategorie „O“

zdroj: kanceláře

likvidace: prostřednictvím svozu komunálního odpadu

- **monitory osobních počítačů**

v případě opotřebení monitoru os. počítače odpad na pracovišti nevznikne, opotřeбенý výrobek odebere zpětně firma, která dodá výrobek nový a vystaví doklad o převzetí použitého výrobku

- **autobaterie, pneumatiky, oleje a ostatní součásti vozidel,**

jejich opotřebením nebo ztrátou životnosti při provozu vozidel odpad nevznikne, všechny výše uvedené součásti odebere autorizovaný autoservis výměnou za součásti nové s vystavením dokladu o odběru použité součásti

- **chladničky**

v případě opotřebení chladničky odpad na pracovišti nevznikne, opotřeбенý výrobek odebere zpětně firma, která dodá výrobek nový a vystaví doklad o převzetí použitého výrobku

- **zářivky, výbojky**

v případě opotřebení zářivky odpad na pracovišti nevznikne, opotřeбенý výrobek odebere zpětně firma, která dodá výrobek nový a vystaví doklad o převzetí použitého výrobku

4.4 Druhy odpadů, jejich evidence a likvidace v Administrativní budově – podnikové ředitelství a.s., divize PROFARM

- zodpovídá pověřený pracovník odpadového hospodářství

Druhy činností

Administrativní činnost, práce s PC, kopírování, černobílý a barevný tisk, prodej

Odpady, likvidace

- **papíry, lepenky** – kategorie „O“

zdroj: kanceláře

likvidace: prostřednictvím separovaného sběru

- **plasty** – kategorie „O“

zdroj: kanceláře

likvidace: prostřednictvím separovaného sběru

- **sklo** – kategorie „O“

zdroj: administrativní činnost

likvidace: prostřednictvím separovaného sběru

- **směsný komunální odpad** – kategorie „O“

zdroj: ostatní činnost

likvidace: prostřednictvím svozu komunálního odpadu

- **tonery z kopírek a tiskáren** – kategorie „O“

zdroj: kanceláře

likvidace: prostřednictvím svozu komunálního odpadu

- **zářivky, výbojky**

v případě opotřebení zářivky odpad na pracovišti nevznikne, opotřeбенý výrobek odebere zpětně firma, která dodá výrobek nový a vystaví doklad o převzetí použitého výrobku

- **chladničky**

v případě opotřebení chladničky odpad na pracovišti nevznikne, opotřebený výrobek odebere zpětně firma, která dodá výrobek nový a vystaví doklad o převzetí použitého výrobku

- **monitory osobních počítačů**

v případě opotřebení monitoru os. počítače odpad na pracovišti nevznikne, opotřebený výrobek odebere zpětně firma, která dodá výrobek nový a vystaví doklad o převzetí použitého výrobku

- **autobaterie, pneumatiky, oleje a ostatní součásti vozidel,**

jejich opotřebením nebo ztrátou životnosti při provozu vozidel odpad nevznikne, všechny výše uvedené součásti odebere autorizovaný autoservis výměnou za součásti nové s vystavením dokladu o odběru použité součásti

- **výrobky, jejich součástí jsou elektromotory,**

v případě likvidace použitých výrobků, které vrátí zákazník, jsme povinni tento výrobek zlikvidovat

- **absorpční činidla, filtrační materiály, tkaniny, oděvy znečištěné nebezpečnými látkami** - kategorie „N“ (platné povolení k nakládání s N odpady)

zdroj: havárie

nakládání spočívá pouze v jeho shromažďování do doby předání oprávněné osobě a musí splňovat tyto podmínky:

- shromažďovací prostředek (kontejner, nádoba, jímka) bude odlišen (barevně nebo popisem) od ostatních prostředků
- bude zajištěna ochrana odpadů před povětrnostními vlivy
- shromažďovací prostředek musí být odolný proti chemickým vlivům odpadu, pro který je určen

- shromažďovací prostředek musí zabezpečit, že odpad do něho umístěný je chráněn před nežádoucím znehodnocením, zneužitím, odcizením, smícháním s jinými druhy odpadů nebo únikem ohrožujícím zdraví nebo životní prostředí

likvidace: pouze přes smluvně zajištěnou firmou oprávněnou k likvidaci N odpadů.

4.5 Druhy odpadů a jejich likvidace v Divizi REGIOPRO - prodejna RegioPro

- zodpovídá manažer divize REGIOPRO

Druhy činností

Prodej potravinářských výrobků.

Odpady, likvidace

- **Nepoužitelné potraviny** – kategorie „O“

zdroj: prodej,

likvidace: prostřednictvím separace do kontejnerů a svozem prostřednictvím smluvní organizace. [1]

4.6 Kvantifikace výskytu odpadů ve společnosti CHOVSERVIS a.s.

Následující tabulka uvádí množství jednotlivých druhů odpadů za rok 2008.

Uvedené údaje jsou v tunách.

Tabulka 10: Množství jednotlivých druhů odpadů vyprodukovaných společností CHOVSERVIS a.s. za rok 2008.

Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Množství odpadu v tunách

Inseminační rukavice, inseminační pipety	N	0,08
Papírový odpad	O	0,97
Komunální odpad	O	4,67
Inseminační sáčky	N	0,39
Hněj, močůvka	O	180
Papírový odpad	O	0,06
Odpady, na jejichž sběr jsou kladeny zvláštní požadavky	N	0,06

Tabulka 10 Zdroj: Hlášení o produkci a nakládání s odpady za rok 2008

5 Zhodnocení výskytu a likvidace odpadů v podniku

Prakticky každá činnost společnosti CHOVSERVIS a.s. je spojena s produkcí odpadů. Potíže při likvidaci činí zejména odpady s označením „N“, tedy nebezpečné odpady. Pro manipulaci s jedním každým odpadem kategorie „N“ je nezbytné mít platné povolení o nakládání s „N“ odpady. Pro každý z těchto odpadů jsou také určeny specifické postupy, které jsou podrobně popsány ve Směrnici o odpadech CHOVSERVIS, a.s.

Zaujal mne způsob řešení likvidace některých odpadů, které by měly být vedeny jako odpady nebezpečné, čemuž by měl odpovídat i způsob nakládání s nimi, avšak CHOVSERVIS, a.s., jak uvádí Směrnice o odpadech CHOVSERVIS a.s., vyřešil tento problém jiným způsobem a sice dohodou s dodavateli o zpětném odběru: „V případě opotřebení daného předmětu odpad na pracovišti nevznikne, opotřebený výrobek odebere zpětně firma, která dodá výrobek nový a vystaví doklad o převzetí použitého výrobku.“ To se týká zářivek, výbojek, chladniček a monitorů osobních počítačů.

Podobným způsobem je ve Směrnici o odpadech CHOVSERVIS, a.s. řešen postup při nakládání s autobateriemi, pneumatikami, oleji a ostatními součástmi vozidel: „Jejich opotřebením nebo ztrátou životnosti při provozu vozidel odpad nevznikne, všechny výše uvedené součásti odebere autorizovaný autoservis výměnou za součásti nové s vystavením dokladu o odběru použité součásti.“

Další druh odpadu – pejetý (tj. plastové dutinky pro inseminační dávky) jsou ve Směrnici o odpadech CHOVSERVIS, a.s. popsány tímto způsobem: „Tento odpad bude předán zemědělskému podniku, u kterého je úkon prováděn jako součást vedení záznamu o inseminaci, proto nelze považovat za odpad, který vznikne naší činností.“ Tento postup je uveden v zákoně: 471/2000 Sb. příl. 5, část I., odd. G, odst. 2.

Také hnůj a močůvka, odpady vznikající v inseminačních stanicích kanců, nejsou ve Směrnici o odpadech CHOVSERVIS, a.s. popsány jako odpady: „Nejedná se o odpad, ale o biologický produkt ze zemědělské činnosti, který se předává k dalšímu zpracování v zemědělství.“

Všechna tato řešení nakládání s odpady uvedená ve Směrnici o odpadech CHOVSERVIS, a.s. představují nemalé zjednodušení práce se vzniklými odpady a jsou

podle mého názoru velmi efektivní.

Velkým přínosem, který zefektivňuje hospodaření s odp. je zavedení systému mezinárodních norem ISO 9001 a ISO 14001. Veškerá kontrola průběhu nakládání s odpady je v rámci těchto norem propracována do jednotlivých detailů a snižuje riziko výskytu havarijní situací, které mohou vést až k ohrožení či znečištění životního prostředí. I přesto jsou pro všechna střediska vypracované havarijní plány, které umožňují zvládnutí případných nenadálých situací.

Dodržování veškerých norem ve vztahu k životnímu prostředí je pod stálým dohledem České inspekce životního prostředí. Tato nezávislá organizace provádí pravidelné kontroly dodržování postupů nakládání s odpady. Zejména se jedná o čistotu vypouštěné odpadní vody z čističky odpadních vod (ČOV) na středisku TORO Hlavečnick. Také Povodí Labe, státní podnik, vyžaduje pravidelný monitoring kvality vypouštěných vod, který je dokládán čtvrtletními rozbory odebraných vzorků vypouštěných vod.

Při poslední kontrole České inspekce životního prostředí, která proběhla 12.3.2009 bylo zjištěno překročení povolených limitů u některých ukazatelů a společnosti CHOVSERVIS a.s. byla podle ustanovení § 116 odst. 1 písm. b a § 118 vodního zákona udělena společnosti CHOVSERVIS a.s. pokuta ve výši 55 000 Kč za nedovolené vypouštění odpadních vod.

Jak se později ukázalo, jednalo se o chybu několika zaměstnanců divize TORO Hlavečnick, která měla za následek, překročení limitů odpadních vod.

Byla proto zavedena specifická kontrolní opatření, která by měla zajistit, aby k chybám tohoto druhu již nedocházelo.

Dalším nedostatkem v této oblasti je, že celá problematika hospodaření s odpady je zatížena stále přibývajícím administrativou, která je, v důsledku nedostatků v řízení uvnitř státní správy, mnohdy duplicitní.

Dlouhodobým cílem spol. CHOVSERVIS a.s. by mělo být především snížení produkce odpadů a zároveň zjednodušení prací zabývajících se hospodařením s odpady.

Závěr

Bakalářská práce je věnována odpadům a příslušné legislativě z obecného hlediska, dále je pak popsáno hospodaření s odpady a způsoby jejich likvidace v podniku CHOVSERVIS a.s. Hradec Králové.

Nakládání s některými nebezpečnými odpady je v podniku CHOVSERVIS a.s. vyřešeno poměrně efektivním způsobem, který je výhodný pro CHOVSERVIS a.s. i pro firmy, které s firmou CHOVSERVIS a.s. spolupracují. Jisté nedostatky má podnik v administrativě zabývající se odpady, která je někdy až příliš komplikovaná. Měla by být také zavedena přísnější opatření, aby již nedocházelo k chybám, které mají za následek sankce od České inspekce životního prostředí.

Přínos této bakalářské práce je teoretický, neboť je popsána problematika odpadů a platná legislativa. Podrobně je zachycen způsob fungování odpadového hospodářství v podniku CHOVSERVIS a.s. Hradec Králové, což má význam praktický.

Práci mohou využít lidé, kteří se problematikou výskytu a likvidace odpadů zabývají, i samostatní zemědělci či zemědělské podniky. Práce může být využita i studenty při studiu ekonomiky a ekologie.

Cíle stanovené v úvodu práce, tedy popsat problematiku odpadů a hospodaření s nimi a konkretizovat tuto oblast na příkladu podniku CHOVSERVIS a.s. byly splněny.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] BARNET, Rostislav. *Směrnice o odpadech Chovservis, a.s. 6/2008*. 2.vyd. Hradec Králové: Chovservis, a.s., 2008 10 s.
- [2] FILIP, Jiří. *Odpadové hospodářství*. 1.vyd. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 2002. 118 s. ISBN 80-7157-608-5
- [3] HAVIT, s.r.o.. *Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech*. [online]. 2009 [cit. 2009-03-10]. Dostupný z WWW: < <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/odpady/> >.
- [4] HERČÍK, Miloslav. *111 otázek a odpovědí o životním prostředí*. 1. vyd. Ostrava: Montanex, 2004. 150 s. ISBN 80-7225-123-6
- [5] HLAVATÁ, Miluše. *Odpadové hospodářství*. 1.vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, 2006. 174 s. ISBN 80-248-0737-8
- [6] KOUDELOVÁ, Kamila; JODLOVSKÁ, Jitka; ŠARAPATKA, Bořivoj. *Odpady*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 1999. 186 s. ISBN 80-244-0046-4
- [7] KURAŠ, Mečislav. *Odpady, jejich využití a zneškodňování*. 1.vyd. Praha: VŠCHT, 1994. 241 s. ISBN 80-85087-32-4
- [8] ŠKOPOVÁ, Petra. *Historie a současnost společnosti Chovservis, a.s.* 1.vyd. Hradec Králové: Chovservis, a.s., 2007 56 s.
- [9] ŠKOPOVÁ, Petra. *Výroční zpráva o hospodaření společnosti Chovservis, a.s. za rok 2006*. 1.vyd. Hradec Králové: Chovservis, a.s., 2006 26 s.
- [10] ŠKOPOVÁ, Petra. *Výroční zpráva o hospodaření společnosti Chovservis, a.s. za rok 2007*. 1.vyd. Hradec Králové: Chovservis, a.s., 2007 22 s.
- [11] VANÍČEK, Ivan; SCHROFL, Jan. *Životní prostředí*. 2.vyd. Praha : Vydavatelství ČVUT, 1995. 154 s. ISBN 80-01-01318-9
- [12] WITTLINGEROVÁ, Zdena; JONÁŠ, František. *Ochrana životního prostředí*. 2. vyd. Praha: Credit, 2001. 131 s. ISBN 80-213-0754-4

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Skupiny podle katalogu odpadů- přílohy Vyhlášky Ministerstva životního prostředí	21
Tabulka 2: Rozdělení skupiny odpadů 02: Odpady ze zemědělství, zahradnictví, rybářství, lesnictví, myslivosti a zpracování potravin podle přílohy vyhlášky 381/2001 Sb.....	23
Tabulka 3: Vývoj počtu zaměstnanců a osobních nákladů v období let 1999 až 2007.....	27
Tabulka 4: Vývoj čistého obrátu za období let 1999 až 2007 v tis. Kč	27
Tabulka 5: Hodnota aktiv v období let 2005 až 2007 v tis. Kč.....	31
Tabulka 6: Hodnota pasiv za období let 2005 až 2007 v mil. Kč.....	32
Tabulka 7: Údaje o hospodaření za období let 2005 až 2007 v mil. Kč.....	33
Tabulka 8: Seznam všech odpadů produkováných společnostmi CHOVSERVIS a.s.....	35
Tabulka 9: Seznam společností oprávněných nakládat s odpady CHOVSERVISs a.s.....	36
Tabulka 10: Množství jednotlivých druhů odpadů vyprodukovaných společnostmi CHOVSERVIS a.s. za rok 2008.....	48

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Identifikační list nebezpečného odpadu.

IDENTIFIKAČNÍ LIST NEBEZPEČNÉHO ODPADU

1. **Název odpadu:** OSTATNÍ ODPAD NA JEHOŽ SHROMAŽDOVÁNÍ A ZNEŽKODŇOVÁNÍ JSOU
KLADENY ZVLÁŠTNÍ POŽADAVKY Z HLEDISKA PŘEDCHÁZENÍ INFEKČÍM
(POUŽITÉ INSEMINAČNÍ RUKAVICE, KRYCÍ PIPETY)

2. **Kód odpadu (podle katalogu odpadů):** **1 8 0 1 0 3** **Kategorie:**
N

3. **Kód podle ADR:** třída: číslice: UN číslo: Pozn.:

4. **Původce odpadu nebo oprávněná osoba:**

firma: CHOVSERVIS a.s.
ulice Zemědělská 897
místo: Hradec Králové PSČ: 500 03
IČO: 46505008
středisko: Oblastí středisko Hradec Králové
oprávněná osoba: Václav Pálka
tel.: 495 545 511 fax.: 495 406 171

5. **Fyzikální a chemické vlastnosti odpadu:**

Tuhý nebo směsný odpad, může obsahovat velmi široké spektrum škodlivin (organických i anorganických)

6. Nebezpečné vlastnosti odpadu

Infekčnost, následná nebezpečnost

7. Bezpečnostní opatření při manipulaci, skladování a přepravě odpadů:

7.1. Technická opatření

Shromažďovat v uzavřených nádobách zabezpečených před účinky atmosférických vlivů, zamezit přístup nepovolaným osobám. Zabránit únikům do vod. Při práci nejíst, nepít, nekouřit.

7.2. Doporučené osobní ochranné pracovní prostředky:

- dýchací orgány: respirátor
- oči: ochranné brýle
- ruce: ochranné rukavice
- ostatní části těla: ochranný oděv

7.3. Protipožární vybavení:

Nakládat s odpadem v souladu s předpisy požární ochrany. Nehasit vodou z důvodu možného odplavení škodlivin! Vhodným přístrojem ne práškový

8. Opatření při nehodách, haváriích a požárech

8.1. Lokalizace:

Při rozsypání shromáždit do původního nebo náhradního obalu. Zabránit případnému úniku do vod.

8.2. První pomoc:

Při zasažení očí vypláchnout proudem vody a zajistit lékařskou pomoc

Při vdechnutí postiženého přemístit na čerstvý vzduch a zajistit lékařskou pomoc.

Při zasažení pokožky omýt vodou a mýdlem, popř. desinfekčním prostředkem.

Při požití tekutin (ne mléko ani alkohol) vyvolat zvracení a zajistit okamžitou lékařskou pomoc

8.3. Další pokyny:

Při projevech nevolnosti a jiných obtížích je nutné lékařské ošetření

8.4. <u>Telefonické spojení</u>	Hasiči	150
	Zdravotní služba	155
	Policie	158

9. Ostatní důležité údaje:

9.1. Toxikologické údaje

Odpad je obvykle bez toxických účinků avšak s možností vysoké infekčnosti.

9.2. Ekologické údaje:

Možnost vyluhovatelnosti škodlivin nebo infekčních kmenů do vod, proto je nutno považovat odpad za vysoce rizikový pro životní prostředí

9.3. Další údaje:

Doporučený postup při zneškodňování – spalovat ve spalovnách uzpůsobených ke spalování tohoto odpadu.

....

10. Za správnost údajů uvedených v identifikačním listě odpovídá:

firma:	CHOVSERVIS a.s.	
ulice	Zemědělská 897	
místo:	Hradec Králové	PSČ: 500 03
IČO:	46505008	
oprávněná osoba:	Ing. Petra Škopová	
tel.:	495 404 111	fax.: 495 404 199

Datum vyhotovení: 2. 1. 2003

Podpis a razítko: